

TRADITSIOONID JÄTKUVAD!

Jõgeva Haigla peab detsembrikuus oma 55.sünnipäeva. Päril soliidne vanus. Sellises vanuses juubilar tuletab kindlasti meelde möödunud päevi, mil rohi oli rohelisem, taevad sinisem ja meditsiin kõigile kättesaadav ning tasuta. Kindlasti on sünnipäev ka see aeg, mil mõeldakse tulevikule. Missugune aga on ühe maakonnahaigla tulevik? Sellele küsimusele ei oska praegu vist keegi vastata, ei ametnikud, ei tohtrid. Ilmselt ka mitte patsiendid. Ja kes nende käest küsiksiki!

Paraku peab tunnistama, et peoelses elevuses on nostalgilisi noote ja sageli võtavad võimust hoopis nukrad ja ärevad meeleolud. Mina olen Jõgeva Haiglas töötanud kaheksa aastat, siinse linna ja rahvaga harjunud. Ja valutab samuti südant mõtte juures, mis saab siis, kui ühel päeval haiglat enam ei ole. Kindlasti on suurem nende kolleegide mure, kes siin palju rohkem aastaid päev päeva kõrval inimeste haigusi ja hädasid näinud, patsientide valusid ja kannatusi leevendanud.

Missugune on ühe maakonnahaigla arsti patsient? Enamasti eakas, aastaid krooniliste haigustega maadelnud, sageli ei ole tal mitte üks vaid mitu tõbe kallal ja lisaks terve hulk probleeme: “pojal pole enam ammu tööd, väimees joob, aga natuke veel teenib, eks me elame minu pensionist; lehmad pidi ära hävitama, sest piima ei ole kuhugi panna ja kes seda heinagi enam teha jõuab; kodust ei saanud ju enne ära tulla, kui kartul võetud; mis rohud, rohtude ostmiseks ei jätkunud raha juba möödunud kuul ja tehke mind nüüd natuke tervemaks, mul koerad-kassid üksi kodus, kui nemad lähevad, jään päris üksi...”. Kas tuleb tuttav ette? Kõikidele väikeste haiglate arstidele on see kindlasti igapäevatöö juurde kuuluv probleemistik, millest ei saa üle ega ümber. Ei ole meil maakonnahaiglas piisavalt psühholooge ega hingehoidjaid, kes appi tuleksid ja memmede-taadide (tegelikult lahendamatud) probleemid lahendaksid või olematuks räägiks. Aga kas on Ülikooli Kliinikumis piisavalt voodikohti, kuhu kõik need memmed-taadid paigutada? Sest lisaks kõigile hingehädadele on neil paraku kopsud märjad, jalad põlvini turses, kahepoolsed kopsupõletikud, neerupuudulikkus ja astma ka jälle ägenenud. Kas kõike seda tippspetsialistid ravida tahavadki?

Jõgeva Haigla siseosakonnas on 38 voodikohta ja eelmisel aastal oli voodipäeva käive näiteks 98%, selle aasta 31.oktoobrini on osakonnas olnud 1158 patsienti. Kindlasti on nende hulgas selliseid, kes oleksid paranenud ka ambulatoorse raviga, neid, kelle kliiniliseks lõppdiagnoosiks jäi depressioon või paanikahäire, neid, kes oma joomasööstu ilma arsti abita lõpetada ei suutnud, neid kes leiti mahajahtununa jne. jne. Aga julgen väita, et selliseid on siiski vähemus ja lõppude lõpuks peab ka niisuguse kontingendiga keegi tegelema. Või näiteks südame isheemiatõve haiged, rütmihäiretega patsiendid, kellele me teeme vajalikud eeluuringud ja suuname nad siis kõrgemasse etappi, näiteks koronarograafiaks või südamestimulaatori paigaldamiseks. Kas me ei peaks säilitama "tööjaotust", mis siiani funktsioneerib, oma puudustega küll, kuid funktsioneerib?

Mina näiteks ei arva, et nn. II etapi arstiabi peaks samuti koonduma keskustesse ja vaatamata praegu käimasolevale perearstisüsteemi edendamisele, ei ole meie I etapi arstiabi veel kaugeltki täiuslik. Selle etapi suurimaks puuduseks ongi ilmselt taseme ebahühtlus. Siit veel üks probleem, millel tahaksin peatuda.

Teadmised, täiendused, arstitöö kvaliteet. Kindlasti on iga maakonnahaigla arst saanud tunda suhtumist: "mida te ometi seal kohapeal teete!". Tööd teeme ja teeme ka vigu. Alles hiljuti saatsin erakorralise kardioloogia osakonda noore mehe (paar aastat üle neljakümne) teise südamelihase infarktiga. Kahjuks ei suudetud seda meest päästa. Erakorralise koronarograafia käigus selgus, et tegemist oli ulatusliku pärgarterite oklusiooniga. Kus need Jõgeva tohtrid enne olid, et meest õigel ajal uuringutele ei saatnud! Pahameelt oli palju ja küllap õigustatult, aga paraku tuli mees arsti juurde vaid kord aastas, kui VEK-i tähtaeg lähenes. Igaüks meist teab, et vägisi ei ole võimalik kedagi uurida ega ravida.

Oma kogemusest tean, et maakonnahaigla arsti tööpäev läheb aina pikemaks ja pikemaks. Tihtilugu istuvad mu kolleegid veel kella viie-kuue ajal paberite taga ja kõigil neil on lisaks haiglatööle ka kodune elu. Märkatavalt lihtsam on end uuega kursis hoida, kui loengud tulevad n.ö. koju kätte. Kliinilised konverentsid, haigete arutelud ja akadeemilised loengud toimuvad enamasti Tartus ja Tallinnas. Paar tundi loengut kuulata ja oma igapäevatöö juurde naasta ei ole ilmselt eriline probleem ühelegi Maarjamõisa Haigla arstile. Kui mina tahan täiendusele minna, siis tean, et minu kolleeg peab lisaks oma haigetele tegelema ka minu kuue-kaheksa-kümne patsiendiga. Kui meie ultraheliarst

on viiepäevasel täiendusel, ei ole haiglas võimalik ultraheliuuringut teha, sest lihtsalt pole vahendeid teise spetsialisti koolitamiseks. Vaid tänu ravimifirmadele, kes nüüd sponsoritena häid lektoreid ka väiksematesse kohtadesse toovad, on viimasel ajal paranenud ka maakonnatohtrite täiendkoolituse võimalused. Jõgeva Haiglal on peaaegu aasta olemas Interneti püsiühendus. Väga hea, aga tohtri tööpäev on nii tihe, et arst-entusiast loeb uutest ravimuuringutest hilistel õhtutundidel või nädalavahetustel.

Ma ei tahaks, et see artikkel kõlaks õigustusena meie vigadele ja ebapiisavatele teadmistele. Eesmärk on hoopis pöörata tähelepanu maakonnahaigla tohtrite igapäevatöö ja nende koolituse ning enesetäiendamise probleemidele. Tahaksin ärgitada mõttevahetust teemal, kuidas areneb maakonnahaigla. Missugust haiglat me vajame? Missugust haiglat vajavad meie patsiendid ja missugust kõrgem etapp? Kuidas arendada koostööd, et arstiabi kvaliteet paraneks, et me ei raiskaks ühisest rahakotist raha uuringute dubleerimisele jne. jne. Ja et me töötaksime edasi ühtse ja sõbraliku meditsiinitöötajate perena!

Kas traditsioonid jätkuvad?

Igal juhul peab Jõgeva Haigla detsembris oma 55-ndat sünnipäeva. Ootame kõiki endisi töötajaid ja kõiki haigla sõpru sünnipäevapeole 10.detsembril 1999. Pidud toimub Siimustis, Kiigemetsa Koolis, algusega kell 18.00. Palume oma osavõttust teatada telefonil 277 66 200.

Jõgeva Haigla siseosakonna juhataja

Tiia Jasjukevits